

*Материали
по т. 1 от дневния ред на заседание
на УС на ТПП – Стара Загора
24 март 2009 г.*

ОТЧЕТ

**на Председателя на Управителния съвет
за дейността на
Търговско-промишлена палата – Стара Загора
за 2008 г.**

Стара Загора, 24 март 2009 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ПАЛАТАТА В УСЛУГА НА БИЗНЕСА	3
1. Палатата - център за бизнес информация	3
2. Административни услуги, информационни и консултантски дейности	3
3. Информационни и консултантски услуги, без предлаганите в специализираните центрове	5
4. Специализирани центрове за услуги	6
4.1 Център по качество	6
4.2 Център за енергийна ефективност	6
4.3 Център за професионално обучение в системата на БТПП	7
4.4 Център за търговска медиация	8
4.5 Издателски и медиен център	8
II. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ	11
1. Контакти с европейски структури и страни членки на ЕС	11
1.1 Европейски информационен и иновационен център	11
1.2 Двустранни връзки със страни от ЕС	13
1.3 Сътрудничество със страни-членки на ЕС от Централна и Източна Европа	14
2. Сътрудничество с американски програми и организации	14
3. Сътрудничество с Балканските страни	14
4. Сътрудничество с Русия, Украйна, Беларус	15
5. Сътрудничество с други страни	15
III. УЧАСТИЕ В УСЪВЪРШЕНСТВУВАНЕ НА НОРМАТИВНАТА БАЗА, РЕГИОНАЛНИ И НАЦИОНАЛНИ СЪВЕТИ И СОЦИАЛНИЯ ДИАЛОГ	16
1. Участие в усъвършенствуване на нормативната база и в национални и регионални проекти	16
2. Участие в социалния диалог	16
IV. СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ПАЛАТАТА С ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ	17
1. Сътрудничество с БТПП и другите регионални палати / камари	17
2. Сътрудничество с други регионални и национални организации	17
V. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА	19
VI. ПАЛАТАТА - САМОУПРАВЛЯВАЩА СЕ И САМОФИНАНСИРАЩА СЕ СТРУКТУРА	19
1. Членове на Палатата	19
2. Управителен и Контролен съвет	21
3. Оперативен екип на Палатата	22
4. Материално-техническа обезпеченост	22
5. Финансово-икономическо състояние	23
VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ	
1. Участие на Палатата в програми и проекти през 2008 г.	25
2. Икономически резултати на Палатата през 2008 г.	27

2008 година беше може би най-динамичната и противоречива през целия период на демократичните промени. Докато през 2007-ма с еуфория и фейерверки, отбелязахме присъединяването ни към Европейския съюз, 2008-ма беше година на изтрезняване. Осъзнахме, че докато очаквахме присъединяването от само себе си да ни донесе европейски стандарт, то донесе преди всичко нови проблеми на бизнеса. Влизането ни в ЕС даде сигурност на външни инвеститори да изнесат производства у нас. По същия начин свободно дойдоха стоки, всякакви световни търговски вериги и европейски цени. Това създаде силен конкурентен натиск на българските производители, като още по-ясно пролича по-ниската ни конкурентоспособност. Фирмите, които преди присъединяването ни към ЕС бяха заели международни позиции, не почувстваха съществена промяна след това. До обединения Европейски пазар достигнаха малко нови фирми, отново поради слабата ни конкурентоспособност. От Европейския пазар на труда се възползваха преди всичко млади хора, за които не създадохме условия да бъдат задържани в България. Тази тенденция продължаваше, въпреки дискриминационното отношение към българите. Това, освен че редуцира броя на жителите на България, създаде сериозен проблем с работната ръка, особено за българския бизнес. Може би най-сериозният проблем в условията на икономически растеж. И докато бизнеса се чудеше дали да започне да внася работна ръка от далечния изток, рязко ни удари глобалната криза, която коренно промени условията на бизнес средата – скъпи и труднодостъпни кредити, свиване на пазари, срив на фондовата борса. Е, започнаха да падат цените на суровините и горивата, появи се свободна работна ръка, но при липсата на пазари бизнесът трудно можеше да се възползва от тези положителни процеси. Европейските фондове бяха някаква светлина в тунела. Но и тук не се разминахме с проблемите. Излезлите наяве далавери и неефективните действия на властите и институциите ни отредиха мястото на първата държава в Общността, на която ѝ спряха финансиране по цели програми, и славата на най-корумпираната. Останахме и без обединяваща национална цел. Почувствахме, че членствата ни в НАТО и ЕС носят автоматично само нови отговорности, а за ползите трябва много да поработим и то в една посока, което ни е особено трудно.

Това беше рамката, в която работеше и се развиваше и бизнеса в Старозагорския регион.

В тази противоречива обстановка Търговско-промишлена палата – Стара Загора положи много усилия, използвайки натрупания си опит, знания и авторитет за да бъде максимално полезна на своите членове и на бизнеса в региона.

Какво успяхме да свършим заедно с екипа на Палатата за периода?

I. ПАЛАТАТА В УСЛУГА НА БИЗНЕСА

1. Палатата – център за бизнес информация, консултации и активно съдействие

През годината Палатата затвърди позициите си на уважавана и търсена институция за всестранна бизнес информация, консултации и активно съдействие при решаване на широк кръг въпроси както от малки и средни фирми и отделни предприемачи, така и от големи фирми и организации от всички сфери в региона. Не бяха малко фирмите извън Старозагорския регион, които се обръщаха към нас за съдействие и получаваха адекватна подкрепа. Трудно могат да се изброят само насоките - от конкретна информация за режими на определени стоки в конкретни страни, режими за регистрация на фирми, маркетингови услуги, търсене на информационни източници, търговски и кооперационни партньори, до съдействие на образователни заведения и културни институции. По-нататък ще се спрем поотделно на някои от елементите на информационно-консултантската ни дейност.

2. Административни услуги, информационни и консултантски дейности

През 2008 г. Палатата продължаваше да развива, разширява и усъвършенства услугите, които традиционно се предлагат от Търговско-промишлените палати, както и да развива нови сектори на услуги. Такива са:

Административни услуги:

- 1 Вписване на български фирми и чуждестранни представителства в търговския регистър на Българска търговско-промишлена палата
- 2 Издаване и заверка на документи за внос-износ
- 3 Издаване и заверка на сертификати за произход и на сертификати за целите на програма САПАРД
- 4 Издаване и заверка на покани декларации за бизнес пътуване на чуждестранни граждани в България
- 5 Регистрация и изготвяне на индивидуален код по GS1 (баркод)

Търговски регистър на БТПП. Въпреки новата функционална структура, която дава възможност да се правят вписвания, изменения и справки в реално време от офиса на Палатата и богатата многоелементна двуезична база на регистъра, след стартиране на Агенцията по вписванията значително се ограничи неговото приложение, което показва и намаляване на вписванията в ТР с около 50 %. За в бъдеще едва ли ще могат да се разгърнат сериозни услуги на негова база, но все пак Търговският регистър си остава символ и обединител на Палатската система и ще продължаваме да го поддържаме.

Издаването на сертификати и заверката на документи е една от рутинните дейности на Палатата и нейната интензивност силно се влияе както от промяната на законодателната ни уредба, така и от конюктурата на вътрешните и външни фактори. Като обща тенденция, свързана с евроинтеграцията на страната ни се очертава редуциране на голяма част от административните услуги в досегашната им форма. Пример за тази тенденция е промяната на режима за издаване на покани-декларации за чужденци, като тази дейност ни беше отнета и премина към МВР, служба Миграция. Благодарение на доброто ни партньорство с фирмите от региона и с РДВР, въпреки промяната, успяхме да намерим своето място в новата схема и да продължим да предлагаме тази услуга на бизнеса. И в този сектор като цяло има намаляване на количеството на предлаганите услуги.

Като продължение и развитие на системата за кодифициране (баркодове) организацията **GS1 (Глобални стандарти, решения и услуги)** предлага на качествено ново ниво: система за идентификация – баркодове; глобална мрежа за синхронизация на данни (GDSN); глобален регистър; глобална класификация на продуктите (GPC); електронен код на продукта (EPC); глобални решения за проследяване на движение на стоките. БТПП и Националната система от палати/камари са изключителни партньори и дистрибутори на услугите на GS1 за България. За периода 7 фирми от региона са станали членове на клуб GS1 (стоките им са кодифицирани с баркод GS1). Въпреки че за сега другите услуги на GS1 се ползват от изключително малък брой фирми в България, основно от клонове на международни концерни, те са с голям потенциал и ние вече имаме специализиран служител-консултант по тях.

На таблицата са показани данните за извършените административни услуги за 2007 и 2008 г.:

Година	Вписвания и промени в ТР	Издадени сертификати за произход	Издадени сертификати по Сапард	Издадени покани за чужденци	Заверени подписи и фактури	Фирмени префикси за баркодове
2007	73	328	223	882	236	11
2008	38	263	90	673	267	7
2008/7 %	52%	80%	40%	76%	113%	64%

Вижда се общата тенденция за намаляване на обема на представяните административни услуги, основно по обективни причини, продиктувани от промяна на националната регулаторна рамка.

1. Информационни и консултантски услуги, без предлаганите в специализираните центрове

Такива услуги са:

- 1 Предоставяне на статистическа и адресна информация
- 2 Маркетингови проучвания
- 3 Информация и консултации за източници на финансиране и програми за МСП
- 4 Разработване на проекти и бизнес планове
- 5 Информация и консултации по правни, митнически, данъчни, финансови и счетоводни въпроси
- 6 Консултации за стартиране на частен бизнес и регистрация на фирми
- 7 Консултации по водене на външнотърговски преговори
- 8 Тръжна и борсова информация, и консултации
- 9 Офертна система с бизнес предложения от цял свят - търсене, предлагане, коопериране, публикуване на оферти
- 10 Организиране на презентации на фирми, продукти и услуги
- 11 Организиране на изложения и съдействие за участието в международни панаири и изложби, бизнес мисии, срещи, делегации и др.
- 12 Организиране на семинари и дискуссионни кръгли маси по актуални въпроси
- 13 Съдействие за решаване на спорни въпроси чрез Арбитражния съд при БТПП
- 14 Превод и легализация
- 15 Публикуване на годишни счетоводни отчети на фирми
- 16 Консултации в областта на рекламата и PR-дейности;
- 17 Графичен дизайн, мултимедийни презентационни материали, предпечат; уеб дизайн и поддръжка на корпоративни интернет сайтове и др.

Тези услуги са полезни и търсени от фирмите, но сериозен проблем е голямото им разнообразие и липсата на достатъчен експертен капацитет. Опитваме се да решаваме проблема с привличане на външни експерти.

Бюро преводи

Преводаческото бюро към Палатата предлага комплексни услуги, включващи преводи, легализации и консулски заверки. Освен това разполага с голям брой преводачи, покриващи всички европейски и много други езици. На тази база и с наличните международни контакти може да се развие предлагането на международни преводачески услуги. Все още не се използва пълноценно потенциала на Палатата в това направление. За да се развие тази дейност е необходимо да се популяризира по подходящ начин сред членовете и организацията, за което вече е направена подготовка.

Панаири и изложения

Организирането на **панаири, изложби** и съдействието на фирми за участие в панаири и изложби, и организиране на **бизнес срещи в страната и чужбина** е заложено като перспективно направление за дейността на Палатата. За съжаление през годината не можахме да организираме нито едно изложение, вкл. и не продължихме традициите за организиране на Коледен базар. За да се наложат такива изложения трябва много по-координирани и отрано планирани действия на повече институции и организации и конкретно определени терени за провеждането им в дългосрочен план. Много по-малки градове, с по-малък икономически потенциал, организират успешно традиционни изложения. От развитие на изложбената дейност печели целият регион, но това не е по силите само на една организация. В бъдеще трябва да търсим много по-активно сътрудничество с Общинската администрация в тази област, за което има вече създадени предпоставки.

Засилва се съдействието, което Палатата оказва на наши и чужди фирми за участие в двустранни бизнес срещи, панаири, изложби и кооперационни борси в страната и чужбина, особено с помощта на мрежата на ЕИИЦ.

Към Палатата, освен за **бизнес информация**, все повече фирми и предприемачи се обръщат за получаване на **консултантски и други комплексни бизнес услуги** в различни сфери на своята дейност. Това са не само малки и средни фирми, но и фирми с добре развит и структуриран бизнес. Сферите и тук са изключително разнообразни, но най-търсени са услугите в следните направления:

- търсене на бизнес партньори (за износ на собствена продукция, директен внос, кооперирано производство, съвместно производство);
- маркетингови проучвания;
- търсене на финансиране на бизнес проекти от вътрешни и международни източници;
- изготвяне на бизнес проекти;
- съдействие при кандидатстване за участие по различни национални и международни програми и проекти;
- консултации и съдействие при разработване на рекламни стратегии, на презентации и интернет страници.

За изпълнение на тези дейности в Палатата активираха дейността си направления Информационно обслужване, Икономически анализи, Програми и проекти и Панаири и изложби. Естествено нарастващото търсене на тези услуги не може и не е целесъобразно да се удовлетворява единствено със собствени сили на Палатата. За целта ние организираме динамични временни структури с участие на водещи в секторите си външни консултанти и консултантски организации. Като основни инструменти на консултантската дейност през периода бяха: Европейската бизнес подкрепяща мрежа Enterprise Europe Network (EEN), Европейски информационни и иновационни центрове – (ЕИИЦ), която продължава и разширява дейността на европейската мрежа ЕИЦ; Международна система от търговски палати и бизнес организации, Медийният ни център, както и натрупаният опит и знания, включително международни, на екипа на Палатата.

Специфичното на този списък от услуги е непрекъснатото му обогатяване, усъвършенстване и актуализиране на основа на постоянната обратна връзка с потребителите. Част от предлаганите дейности и услуги в стремежа ни към специализация в определени области се обособиха в отделни центрове.

4. Специализирани центрове за услуги

4.1. Център по качество

Обособяването на това структурно звено на Палатата е в отговор на нарасналите потребности на фирмите от региона от информация и консултации в областта на управление на качеството, сертификация и стандартизация. През годините на съществуването си (от 2002 г.), Центърът по качество натрупа компетентност и предоставя информация и консултации в областта на:

- ISO 9001: 2000
- ISO 14001: 1996
- ISO 17025:2000
- ISO 19011
- HACCP и добри производствени практики
- Интегрирани системи за управление на качеството
- CE маркиране и изпитване на съответствието на технически продукти
- Избор на консултираща и сертифицираща организация
- Управление на човешките ресурси.

Центърът по качество провежда специализирани обучителни курсове с издаване на сертификати на участниците.

4.2. Център за енергийна ефективност

Центърът по енергийна ефективност беше обособен през 2002 г. като функционално звено на Палатата за предоставяне на информационни и консултантски услуги по въпросите на енергийната ефективност (ЕЕ) и възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Центърът оказва съдействие за разработване на проекти, трансфер на технологии, знания и опит, предоставя информация и оказва съдействие за намиране на източници за финансиране на проекти от национални, европейските и други международни програми в областта на ЕЕ и ВЕИ. Организира и провежда обучения и семинари по темите на ЕЕ и ВЕИ. Създава и поддържа информационна база данни за нормативната рамка, консултантските и лицензирани организации, работещи в областта на ЕЕ и ВЕИ, както и информация за източници за финансиране. Партнира с национални и международни организации. Съдейства

на Областния съвет по енергийна ефективност. Поддържа специализирана интернет страница www.chambersz.com/eec.

В края на 2008 г. стартира проект *CHANGE*, съфинансиран по програма Интелигентна енергия за Европа II. В него ТПП - Стара Загора, в партньорство с Европалати и националните палати на 12 страни от ЕС, участва в изграждането на консултантска мрежа в областта на проблемите на енергийната ефективност за предоставяне на услуги на МСП.

През годината Палатата разработи голям проект по ОП Регионално развитие, мярка Междурегионално сътрудничество за разработване на цялостна програма по възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) на област Стара Загора, включваща всички общини от областта. Проекта ще се изпълнява в партньорство с провинция Терни, Италия и ще включва разработването на общински програми по ВЕИ и конкретни проекти за използване на ВЕИ. Съвсем скоро получихме информация, че проектът е спечелил. Работата по тези два проекта в областта на ЕЕ и ВЕИ ще бъде основна дейност на Палатата през 2009 г.

4.3. Център за професионално обучение в системата на БТПП

Национален център за професионално обучение в системата на БТПП - клон Стара Загора е създаден през 2002 г. и е част от национална мрежа, обединяваща 23 аналогични центрове към регионалните търговски палати.

Центърът има издаден лиценз № 200212019 от Националната агенция за професионално обучение и образование към Министерски съвет и предлага квалификационно обучение и краткосрочни курсове по 103 специалности в 70 професии.

При реализацията на обученията и курсовете, Центърът си партнира успешно с професионалните гимназии от региона, с висшите учебни заведения и с множество фирми.

Центърът улеснява адаптирането на предприемачите, техните служители и работници към бързо променящата се среда и съдейства за създаване на реален пазар на труда и повишаване на заетостта.

През 2008 година НЦПО – клон Стара Загора продължи изпълнението на стартирания през средата на 2007 година проект „Насърчаване на предприемачеството сред безработните лица от Старозагорски регион” по програма ФАР „Развитие на човешките ресурси и насърчаване на заетостта” – първа фаза. В рамките на проекта бяха организирани курсове за професионално обучение по предприемачество. Общо 30 безработни лица придобиха умения в създаването и управлението на собствен бизнес, като една четвърт от тях разкриха свои фирми. Освен обученията, със средства по проекта беше ремонтирана семинарната зала на палатата и издадено „Практическо ръководство за начинаещи предприемачи”, състоящо се от 8 тематично обособени части. Ръководството беше отпечатано в хартиен вариант (4000 бр.), издадено на CD – 500 бр. и публикувано в платформата за електронно обучение на Центъра <http://www.chambersz.org/e-learning/> Проектът приключи през месец юни и се реализира в партньорство с Търговско-промишлена палата – Стара Загора.

В периода 4 март – 29 април 2008 година се организира обучение на 11 безработни лица от Чирпан по професия „Готвач”, специалност „Производство на кулинарни изделия и напитки” към Дирекция „Бюро по труда” – Чирпан. Занятията се проведоха в Междучилищният център в Чирпан. Всички курсисти завършиха успешно, а четирима от тях бяха наети на работа в заведения за обществено хранене в града.

През 2008 година се организираха професионални обучения в рамките на проекти по програма ФАР „Развитие на човешките ресурси и насърчаване на заетостта” – втора фаза.

НЦПО – клон Стара Загора, в качеството си на партньор, организира и проведе обучения на безработни лица и служители на фирмите „Динел” ООД и „Адакс” ЕООД.

По проекта на „Динел” ООД бяха обучени 7 лица по професия „Икономист”, специалност „Икономика и мениджмънт”.

По проекта на „Адакс” ЕООД бяха обучени 3 лица по професия „Касиер”. Обучението на 6 лица по професия „Офис – мениджър”, специалност „Бизнес администрация” и на 4 лица по професия „Оператор на компютър”, специалност „Текстообработване” продължава и през 2009 година.

През 2008 година специалисти от Центъра разработиха проекти по програма ФАР „Развитие

на човешките ресурси и насърчаване на заетостта” – трета фаза, на фирмите Рикошет ООД, Болари ЕООД, Алтея Трейдинг ООД и СД „Квалитет 21 – Генов, Генова и сие”. И четирите проекта бяха финансирани и предстои тяхната реализация през 2009 година. Партньорска организация по всички проекти е Търговско-промишлена палата – Стара Загора, която ще разработва Стратегии за развитие на човешките ресурси във всяка фирма, а НЦПО ще организира 8 професионални обучения на общо 31 безработни и заети лица.

В края на 2008 година, мрежата от клонове на НЦПО подготви мащабен проект по мярка 111 „Професионално обучение” по Национална програма „Развитие на селските райони”. Проектът е в последна фаза на оценка и се очаква неговото реализиране да стартира през лятото на 2009 година.

4.4. Център за търговска медиация

Центърът за Търговска Медиация към Търговско-промишлена палата – Стара Загора (ЦТМ) е създаден през 2005 г. в рамките на проекта “Реформи в търговското право” с подкрепата на Американската Агенция за Международно развитие (USAID). Центърът обединява професионални медиатори, които са преминали специализирано обучение в рамките на проекта, споделящи общи правила на работа и норми на поведение. Целта на центъра е:

- да популяризира медиацията, като ефективен съвременен способ за извънсъдебно решаване на спорове;
- да структурира организационно и документално дейността на медиаторите и провеждането на процедурите по медиация;
- да обучава и да съдейства за повишаване на квалификацията на медиаторите;
- да поддържа отношения със съда;
- да поддържа отношения с национални и международни медиаторски организации.

Старозагорският ЦТМ е първият в страната, след който бяха създадени ЦТМ към БТПП и Българо-американската ТПП. Към момента в ЦТМ са регистрирани 12 медиатори. Всички те са вписани в Националния регистър на медиаторите Въпреки добрите ни контакти със Старозагорския окръжен съд, през 2008 г. в ЦТМ са регистрирани едва 6 заявления за процедура по медиация. Такова е състоянието и на другите центрове по медиация. За развитието на този извънсъдебен способ ще е необходима промяна на НК, като медиаторските споразумения придобият задължителна сила.

4.5. Издателски и медиен център

Икономически годишник на регион Стара Загора

Вече 8-ма поредна година Палатата издава *Икономически годишник на Старозагорски регион*. Луксозното двуезично издание, със CD и интернет базирани варианти, стана икономическата визитка на областта ни за всички институции и организации. Богатата икономическа и статистическа информация, традиционните годишни класации “Топ 100” на фирмите от региона, както и представителният информационно-рекламен блок на регионалния бизнес, правят изданието добър рекламно-носител и полезен наръчник на инвеститорите. Видимо е ежегодното подобряване на качеството на изданието.

Икономически интернет портал на Старозагорски регион и партньорски отношения с електронни агенции

www.chambersz.com

Още през 2003 г., при реструктурирането и динамизирането на интернет страницата на Палатата си поставихме за цел тя да се превърне в специализирана електронна медия с полезна и актуална информация за и от регионалния бизнес. Четири години след това с гордост можем да кажем, че Старозагорският икономически интернет портал е най-посещаваната в региона и една от най-посещаваните в страната електронни медии за събитийна и специализирана икономическа информация. В него има огромно количество добре структурирана информация, която непрекъснато се допълва и обновява, а новинарският сектор прави сайта изключително актуален. Уникалните посещения на неговите страници дневно понякога надхвърля 8000, което го превръща в мощен информационен инструмент. Уникалните посещения за 2009 г. са 1255446. Това беше оценено и от водещите национални електронни медии, като Екон БГ, Фокус Нюз, Актуално и още 4-5 други., които при-

емат нашия портал като партньорска медия и го ползват като надежден регионален източник за информация - не само за икономически теми.

На таблицата е показано нарастването на посещенията на Интернет портала за периода 2003 – 2008 г.

Година	Уникални	Презарежд.	Общо	Нарастване	Графика
2003	1,807	5,730	7,537	n/a	
2004	40,191	114,297	154,488	+1949.73%	
2005	132,272	366,915	499,187	+223.12%	
2006	325,157	851,048	1,176,205	+135.62%	
2007	771,352	1,276,895	2,048,247	+74.14%	
2008	1,255,446	1,444,710	2,700,156	+31.83%	

Сайтът може да бъде ползван от всички, занимаващи се с бизнес в региона, не само с възможността безплатно да получават важна информация. Фирмите могат да публикуват на сайта своите годишни счетоводни отчети – всяка година порталът събира близо 100 такива документи; могат да потърсят форми за свое индивидуално представяне и реклама; могат да публикуват обяви и т.н.

Заедно с основния си сайт Палатата разработи и други портални страници, които са специализирани в предлагането на оферти за недвижими имоти и строителство, информация за системи за управление на качеството и за международното и българското техническо законодателство и др. Собствени информационни сайтове имат и всички създадени към Палатата центрове. Палатата предлага услугата за изработване на фирмени и специализирани сайтове и на външни клиенти.

Телевизионно предаване «Инициатива»

Икономическото предаване „Инициатива“ е собствената телевизионна продукция на Палатата. В продължение вече на 5 години то се излъчва в ефира на най-гледаната регионална телевизия - ТВ Стара Загора. Предаването има вече своя постоянна аудитория. Чрез различни журналистически форми бяха представени много събития и факти, които са важни за фирми от нашия регион и които трудно попадат в полезрението на традиционната журналистика, както и много полезна за бизнеса информация. Предаването „Инициатива“ се излъчва всяка седмица – в четвъртък от 21 часа. Има продължителност от 30 мин. и всеки брой се повтаря два пъти - в петък от 12,15 часа и в събота от 16,30 часа. Палатата се ангажира със собствена телевизионна продукция, защото в Стара Загора има потребност от повече информация за дейността на фирмите, за популяризиране на добрите примери и за съобщаване на инициативи на ТПП – Стара Загора, които са от полза за всички вас. Всяка от фирмите от региона може да използва и този информационен и рекламен инструмент, при това при максимално изгодни условия.

Палатата има собствен професионален екип от журналисти, оператори и специалисти за видеомонтаж и производство на филми. Двама от тях работят на трудови договори към ТПП, а за други специализирани ТВ – дейности ползваме външни услуги.

ТВ „Европа“, БТВ

Палатата има договор с националната телевизия БТВ за предоставяне на авторски журналистически материали от региона на Стара Загора. Хора от екипа на Медийния център работят като кореспонденти на ТВ „Европа“, БТВ, вестник „Експрес“ и други медии.

Формата за пряка работа с националните медии позволява в по-голяма степен събития от региона и най-вече такива, които касаят дейността на предприемачите, да бъдат отразявани точно и адекватно.

Други издания на Палатата

Общо за издателската и медийна дейност, която Палатата разви през последните няколко години, можем с гордост да кажем, че едва ли има в България друга неправителствена организация с такъв разнообразен, мощен и професионален медиен ресурс. Това се дължи най-вече на ръководителя на

медийната дейност в Палатата Илко Груев, които е рядко съчетание на професионализъм и изключително трудолюбие, но това е плод и на обединените усилия на целия медиен екип.

Други дейности на Медийния център са организиране на пресконференции (за събития на Палатата и на фирми); работа по конкретни задания на фирми, свързани с PR на тяхната дейност; документиране на срещи, семинари, форуми и др., които се провеждат в залата на Палатата и на други места в региона; организиране на конкурси за журналистически награди, провеждан съвместно с бизнеса и др.

Общо за бизнес услугите, предлагани от Палатата

Силни страни

- предлагат се широка гама от бизнес услуги съобразени с динамиката на търсене и развитието на потребностите на фирмите;
- Палатата разполага с добри специалисти - собствени кадри и външни партньори за изпълнение на услугите;
- добра вътрешна структура, обезпечаваша координацията на специалистите и звената, предлагащи услугите;
- използване на динамични и нетрадиционни подходи при търсене и внедряване на нови услуги;
- наличие на специализирани центрове за предлагане на услуги;
- добра техническа обезпеченост;
- добра информационна система за популяризиране на услугите.

Слаби страни

- прекалено голям брой предлагани услуги, които не винаги могат да се покрият от висококвалифицирани специалисти;
- недостатъчно ефективна обратна връзка за удовлетвореността на ползвателите на услуги;
- системата за управление на качеството на предлагане на услуги все още не е сертифицирана по ISO 9001.

Възможности

- използване на Националната системата от палати/камари и други бизнес мрежи за разпространяване на услугите на специализираните ни центрове;
- разширяване на географската зона на предлаганите услуги с разработване на мрежа от представителства;
- засилване на специализацията на предлаганите услуги в Националната системата от палати/камари;
- разработване и/или усвояване на нови перспективни бизнес услуги;
- поемане от Националната система от палати/камари на услуги, предоставяни от държавни организации на бизнеса (напр. Търговския регистър);
- използване на стратегическото централно положение на Старозагорския регион;
- разширен достъп до европейски проекти за развитие на конкурентоспособността на МСП и други сектори.

Заплахи

- намаляване или отпадане на определени, типични за палатската система дейности, поради законови или други нормативни актове, както и поради недобра координация на дейността на регионалните палати и БТПП;
- засилване на конкуренцията в сектора;
- ограничаване на финансирането на проекти от национални програми за индиректна подкрепа на бизнес развитието;
- промяната на бизнес средата под въздействието на глобалната икономическа криза.

Натрупаните традиции и опита на Палатата, както и кадровия и технически потенциал, са пред-

поставка и гаранция за справяне с предизвикателствата, особено в предстоящата кризисна ситуация и осигуряване на устойчиво развитие на комплекса от предлаганите бизнес услуги в подкрепа на развитие на конкурентоспособността на регионалния бизнес.

Особено предизвикателство пред Палатата за периода до 2013 е съдействие на бизнеса за усвояването на европейските структурни фондове и то в настоящата ситуация на икономическа криза. За това е необходимо да се направи реструктуриране на дейността на някои от звената на Палатата и ефективното използване на специализираните центрове.

II. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

1. КОНТАКТИ С ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРИ И СТРАНИ ЧЛЕНКИ НА ЕС

Международната дейност на Палатата през периода се обуславяше от обективното отваряне на икономиката на страната ни към света и преди всичко от включване на България в Европейския съюз. Това определя и приоритетната роля на европейските ни контакти.

1.1. Европейски информационен и иновационен център

От 2008 г. стартира дейността си новата обединена европейска бизнес подкрепяща мрежа **Enterprise Europe Network (EEN) - Европейски информационни и иновационни центрове – (ЕИИЦ)**, която продължава и надгражда дейността на приключилия през 2007 г. многогодишен проект Евро Инфо Център с един изключително важен елемент – иновации и трансфер на технологии. В този проект ТПП – Стара Загора участва в консорциум с 12 бизнес подкрепящи организации от цялата страна.

Новата мрежа остава най-важен елемент и инструмент на европейската насоченост на международната дейност на Палатата и през следващите години. От разширените услуги на новия ЕИИЦ се възползваха много фирми и представители не само на малкия и средния бизнес, а и на редица организации, подкрепящи бизнеса, обществени, културни и образователни структури и областната и общински администрации. Териториалният му обхват далеч надхвърля областните граници на Стара Загора, като редовни клиенти на услугите му има в Сливен, Хасково, Нова Загора, Шумен, Варна, дори София.

Партньорите от мрежата осигуряват информация и подпомагат достъпа до политики, програми и възможности за финансиране на Европейския съюз.

- Подпомагат фирмите за намиране на потенциални търговски партньори, особено в други страни;
- Помагат на фирмите при разработване на нови продукти, за достъп до нови пазари и ги информират за дейности и възможности на Европейския съюз;
- Съветват и консултират бизнеса по технически въпроси като права на интелектуална собственост, стандарти и законодателство на ЕС;
- Служат като двупосочна улица между предприемачите и Европейските институции, обменят информация и мнения в двете посоки.

Информирането се осъществяваше по всички информационни канали, ползувани от Палатата, включително и чрез медийните ни инструменти. Фирмите бяха информирани по въпроси, свързани с възможности за бизнес коопериране, европейско законодателство за свободно движение на стоки, капитали и услуги, стандартизация, качество, екология, предстоящи бизнес събития като панаири и изложения, бизнес срещи и кооперационни борси, семинари и конференции. Важна част от информационната дейност е постоянното търсене на програми и проекти подпомагащи стопанската дейност. Тук инструментите на ЕИИЦ и достъпът му до базите данни на Европейската комисия бяха от решаващо значение. Запознавахме фирмите от региона с новите възможности на структурните фондове и други европейски програми - Интелигентна енергия, Седма рамкова програма за иновации и др.

Консултациите обхващаха широко поле от въпроси - мита, такси и процедури в ЕС, въпроси по управление на качеството, повишаване на конкурентоспособността, стандартизация и сертифика-

ция, европейско законодателство и нормативна уредба в различни области, помощ при оформяне на бизнес кореспонденция и договори, регистрацията на чужди фирми в европейски страни и на сменени предприятия, документи за кандидатстване за кредитиране, участие в търгове и финансиращи схеми и програми. В отговор на интересите на своите клиенти ЕИИЦ проведе множество семинари, презентации и обучения по теми от практическо значение за фирмите и свързани най-вече със синхронизиране на националното с европейското законодателство. Там, където се изисква специализирана експертна консултация, клиентите се пренасочваха към специализираните центрове на Палатата или външни консултантски организации.

ЕИИЦ **съдейства** на фирмите от региона на всички етапи от тяхната работа. Най-често това са области на установяване на контакти с външни партньори и регистрацията на дружества в България и европейски страни, предоставяне на нормативни документи като екологични стандарти, СЕ-маркировка, специализирана литература, по въпроси, свързани с интелектуалната собственост, превод на документи и кореспонденция, участие в международни бизнес събития, участие в международни проекти и кандидатстване по програми.

Възможностите за **бизнес коопериране** на новата мрежа са изключително големи. В базата данни на мрежата за бизнес коопериране бяха публикувани над 20 профила на български фирми за търсене на бизнес партньори. Към 18 от тях беше проявен интерес от чужди фирми благодарение на популяризиране на тези интереси чрез колегите от други европейски центрове на мрежата.

Успешно стартираха и новите услуги в областта на **иновациите** - бяха направени 5 технологични одита на фирми с цел оценка на нивото на технологично развитие, определяне на потребностите от иновации и намиране на нови технологии. Още през първата година на съществуването си, ЕИИЦ беше съорганизатор на две кооперационни борси - в Германия и в България, където участва в два форума за технологичен трансфер с общо 6 фирми - изложението СЕР в Щутгарт и Пловдивския панаир - и двете на тема енергийна ефективност. В резултат бяха осъществени 2 технологични трансфера между български фирма и фирми от Гърция и Германия, а трета фирма посети германски партньори, с които се срещна в Пловдив с цел обучение в експлоатация на нова фотоволтаична технология.

Въпреки че ЕИИЦ е създаден да обслужва специално малки и средни предприятия, често клиенти бяха и обществени и неправителствени организации, учебни заведения, Тракийският университет и граждани.

ЕИИЦ работи в мрежа с над 500 организации - търговски палати, агенции за регионално развитие, университетски технологични центрове в 40 страни и със структурите на Европейската комисия.

Стартиран е собствен сайт, предоставящ широко обхватна информация на множество теми, касаещи бизнеса в европейския съюз - www.chambersz.com/eu-network.

Обобщените количествени данни за дейността на ЕИИЦ за 2008 г. са показани в таблицата.

Дейности	Кол.
1. Проведени семинари и обучения	13
2. Брой участници	625
3. Общо консултации, в т.ч. в областта на:	319
- европейски програми	132
- европейски изисквания към продуктите	36
- бизнес коопериране	123
- европейска нормативна уредба	28
4. Произведени информационни материали по специализирани теми	8

Благодарение на финансовата програма на Европейския съюз, членовете на нашия ЕИИЦ успяха да участват в международни прояви, с което натрупаха много полезни знания, информация, контакти и международен опит, а също така и самочувствие от принадлежността им към една европейска система.

1.2. Двустранни връзки със страни от ЕС

Естествено ролята на Палатата, самостоятелно или в сътрудничество със системата от Търговско-промишлени палати и/или с други подкрепящи бизнеса организации в България, е да съдейства за разширяване на географския обхват на бизнеса на членовете си.

Сътрудничеството с организации от **Белгия** е най-широкото от страните членки на ЕС. Естествен мотив за това е може би фактът, че белгийската столица Брюксел, като столица на Европейския съюз, е естествен фокус на бизнес възможности не само за обединена Европа, но и на целия свят. Зародило се като партньорството с белгийски Евро Инфо Центрове, продължава в мрежата Enterprise Europe Network и прерасна в задълбочени двустранни контакти, които се материализират в съвместни проекти. Пример за това е партньорството с Търговско-промишлената палата на регион Лимбург – област Фландрия, най-индустриално развитата област на Белгия. Съвместно реализирания проект “Бизнес академия Плато – България - 2”, финансиран от Фламандското правителство, който приключи в началото на 2008 г. и даде възможност на представители на 40 български фирми да споделят опита на водещи белгийски консултанти в бизнес планиране, стратегия, организиране и практическо осъществяване на стопанска дейност, маркетинг и промоция. Включването на участниците в международната “Плато – мрежа” им дава нови бизнес възможности. Оценката за проекта, като най-добър от реализираните проекти “Плато” в 7 европейски страни, ни даде възможност да се включим в следващ партньорски проект на Фламандското правителство, отново в партньорство с Лимбургската палата за обучение на МСП в аспекти на международния бизнес и предоставяне на услуги в областта на международно бизнес коопериране.

Други партньорски организации в Белгия, с които Палатата активно си партнира са: Представителствата на белгийските региони в Европейската комисия, Агенция за насърчаване на търговията – Брюксел, Фландерска агенция за търговия.

Договорът с PROMEC - специализирана фирма за външни връзки на Търговско-промишлената палата на гр. Модена, **Италия** беше първият двустранен проект, който ни даде опит и самочувствие, че можем да бъдем равноправни партньори с аналогични европейски организации. Последвалите съвместни проекти с Палатите и Ево Инфо Центровете на Венеция и Виченца, и проведената кооперационна борса в рамките на проекта BORDER, разкриха реални възможности за търговски и кооперационни връзки между фирми от Италия и нашия регион, част от които се реализираха и в момента функционират ефективно. Географската близост е допълнителен фактор за развитие на такива връзки, които определяме като перспективни и приоритетни в бъдещата дейност на Палатата. За тяхното развитие ще разчитаме и на партньорството ни с Асоциация "Италия – България". В края на 2008 г. Палатата, заедно с Областна управа и Тракийски университет заяви участие в международен консорциум за изпълнение на голям европейски проект в сектора на безопасност на храните. Проектът се ръководи от администрацията на провинция Модена, Италия – с която започнаха активните международни контакти на Палатата. До април 2009 г. очакваме да излезе информация за утвърждаване на проекта от ЕК.

До голяма степен аргументите и възможностите за осъществяване на ефективно взаимноизгодно сътрудничество с организации и фирми от Италия може да се пренесат и за **Франция**. В такива случаи изключително важни са личните контакти и наличието на "посланици", които да лобират за България. За това разчитаме на помощта на "Алианс Франция - България", в който членуват много убедени радатели на българо-френските отношения, както и на съдействието на Палатата в Страсбург. Предпоставка за това са и традиционно добрите връзки на общинско ново между Страсбург и Стара Загора, както и на създадени вече партньорски отношения на фирмено ниво.

Сътрудничеството с организации от **Германия** има много голям потенциал, но досега не сме успели да го развием достатъчно. Основно досега съдействахме и участвахме на организираните от БТПП и други организации българо-германски бизнес срещи. Партнирахме също така на представителството на групата немски фирми в България, организирано от Дуисбургската палата. Може да се каже, че в последно време има засилен интерес от страна на немския бизнес към България, като по-

тенциална нова територия от Еврозоната. Сериозни възможности за развитие имат контактите, установени в Брюкселското представителство на региони Бранденбург и Берлин. Затова ще съдействат и традиционно добрите ни връзки с Германо-българската търговско промишлена палата. Перспективни са контактите с германо-българската консултантска компания **Sikos – Us** и провинция Заарланд.

Приватизирането на ЕРП Стара Загора от EVN и засиленият интерес от страна на **Австрия** към България в областта на развитие на нови енергийни източници, е предпоставка за развитие на съвместни българо-австрийски енергийни проекти. За това могат да помогнат постигнатите договорености между Центъра за енергийна ефективност към нашата Палата с Австрийската енергийна агенция.

Връзките с **Гърция** се ограничават предимно в сътрудничество по линия на ЕИИЦ. Сътрудничим с Палатата на Солун с логистична подкрепа на фирми при посещение и участие на Солунския панаир. Традиционното сътрудничество по подписан договор с Търговската палата на град Кавала продължава най-вече при организиране на посещения на бизнес делегации на традиционното изложение "Произведено в Кавала". Има на какво да се научим от гръцките партньори при усвояване на европейско финансиране за осъществяване на трансгранично сътрудничество.

1.3. Сътрудничество със страни-членки на ЕС от Централна и Източна Европа

Отношенията с бившите страни членки на СИБ, днес членове на ЕС, са специфични и трудно могат да се интензифицират. До голяма степен, поради общите проблеми, ние сме повече конкуренти, отколкото партньори. Проведените срещи с представители и делегации на **Чехия, Полша, Унгария и Прибалтийските републики** все пак дават надежда, че съществуват такива възможности, на базата на специализация и при производството на кооперирана продукция за трети страни, както и за специфична българска продукция. За нас е важен техният опит за началния период на еврочленството.

Активното участие във всички прояви по линия на Enterprise Europe Network, както и участието в проекти на други европейски и международни програми ще бъде основно направление на международната дейност на Палатата.

2. Сътрудничество с американски програми и организации

Строителството на нови мощности в комплекса "Марица – Изток" от американската компания "Ей И Ес" е илюстрация на засиления американски инвестиционен интерес. Палатата съдейства активно и партнира на различни американски програми и институции. Фактът, че Стара Загора е градът в България, в който са разработени най-много проекти, финансирани от Американската агенция за международно развитие (USAID), беше обявен наскоро от Майкъл Фриц, директор на Агенцията при излизането на Агенцията от България. Ефективно е партньорството ни с организацията "Beating Point", с помощта на която стартирахме и развиваме Центъра за търговска медиация към Палатата. В резултат на доброто ни партньорство с организацията "Counterpart" в региона ни се учредиха и работят ефективно в социалния сектор Обществен фонд и четири социални предприятия. Работим добре и с програмата "Ecolinks". С установяването в последно време на по-тесни връзки с Американската търговска камара очакваме да се съдейства за развитието на по-широки конкретни бизнес отношения.

3. Сътрудничество с Балканските страни

В момента от Балканските страни **Турция** е страната, с която Палатата поддържа най-добри отношения. Разбираем е засиленият напоследък интерес на турски бизнесмени към България. В Старозагорския регион се реализираха няколко турски инвестиции, на които Палатата оказва съдействие. Имаме разменени предложения за сътрудничество с търговските палати на градовете Чорлу и Текирдак. Турският консул в Пловдив активно съдейства за организиране на сътрудничество на Ста-

ра Загора с турския град Бурса. Партньори сме на дружеството на българските и турски бизнесмени "БУЛТИШ".

Деловите отношения на Палатата със **Сърбия и Македония** са епизодични, основно съдействие, при участия на панаири и бизнес делегации. Надяваме се обстановката в региона да се стабилизира, което да нормализира и бизнесконтактите.

Въпреки географската близост с **Румъния**, бизнес отношенията ни с тази държава са слаби и се ограничават в подкрепа на някои прояви, организирани от Палати на погранични райони и с размяна на информация.

4. Сътрудничество с Русия, Украйна, Беларус

През годината беше продължена работа за възстановяване и разширяване на връзките ни с **Русия**. Традиционно съдействахме за реализирането на ежегодната делегация на Стара Загора в гр. Самара с бизнес участие. Въпреки подписаните договори с Московската, Ленинградската, Тюменската и Белгородската търговско-промишлени палати, сътрудничеството ни се ограничава основно с обмяна на информация по конкретни запитвания.

Връзките ни с **Украйна** се заключават с контактите ни с Икономическата мисия на Украйна в България и с Търговски палати от Украйна. Предимно на информационно ниво за сега са и връзките ни с Икономическата мисия на **Беларус** в България.

5. Сътрудничество с други страни

Съществува определен потенциал за развитие на бизнес контакти със страни от Близкия и Далечния изток, Латинска Америка и други региони на света, с които нямаме или имаме епизодични контакти. Тук ние оказваме съдействие при участие в панаири и бизнес делегации, както и съдействие при конкретни делови контакти.

Общо за международната дейност на Палатата:

Силни страни:

- натрупан положителен опит в установяване и развитие на международни контакти и участие в международни проекти;
- добри позиции на Палатата като домакин на Евро Инфо Център и сега в рамките на Enterprise Europe Network, което е предпоставка за развитие на отношенията ни с Европейските структури за участие в други европейски програми и проекти;
- добри дългогодишни връзки с няколко палати и бизнес организации от страни членки на ЕС;
- добри контакти с няколко национални организации в областта на международното сътрудничество (Български инвестиционен форум, Белгийско-български бизнес клуб и др.), на базата на които могат да се развият партньорски проекти.

Слаби страни:

- недостатъчна диверсификация на международните контакти (има недостатъчно развити отношения с перспективни региони);
- недостатъчно сътрудничество в международния сектор с БТПП и с другите палати/камари;
- недостатъчна координация на международната дейност с община Стара Загора, с другите общини от областта, както и с другите организации и институции от региона.

Възможности:

- засилващ се делови интерес (търговски, кооперационен и инвестиционен) към България, като територия от Еврозоната;
- относително добро икономическо състояние на Старозагорския регион в рамките на България;
- добри международни контакти на много фирми, членове на Палатата;
- стратегическо централно положение на Старозагорския регион с добри транспортни връзки.

Заплахи:

- липса на законова регламентация за браншовите организации и палатите/камарите;
- липса на ясна държавна политика за развитие на дейности подкрепящи интернационализацията на бизнеса и делегирането и на определени организации;
- влиянието на икономическата криза.

Анализирайки потенциала за развитие международната дейност на Палатата, определено може да се каже, че съществуват необходимите предпоставки и ресурси за сериозното му разгръщане в интерес на регионалния бизнес и региона ни като цяло.

III. УЧАСТИЕ В УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА НОРМАТИВНАТА БАЗА, В РЕГИОНАЛНИ И НАЦИОНАЛНИ СЪВЕТИ И ПРОГРАМИ И В СОЦИАЛНИЯ ДИАЛОГ

1. Участие в усъвършенстване на нормативната база и в национални и регионални съвети и проекти.

Една от основните задачи на Палатата, залегнала и в нейния устав, е координиране на дейността с БТПП и другите регионални палати/камари в рамките на Единната системата на палатите/камарите в България и представяне на съгласувано мнение на членовете по проекти за нормативни актове, предложения за усъвършенстването им, участие в национални и регионални програми за развитие на стопанската дейност, защита на интересите на членовете пред държавни органи. По този начин Националната система от търговско-промишлени палати/камари за 2007 г. е изразила становище по 59 проектодокумента на база на събрани мнения от нейните членове и експерти. ТПП – Стара Загора е изразила становище по голяма част от проектодокументите. Усъвършенстваната информационна система на Палатата предоставяше възможност на всички наши заинтересовани членове да се запознаят с проектодокументите и да изразят своето становище. Би ни се искало да получаваме много повече мнения, защото така може да се сформира по-обективна позиция. Въпреки общите слабости на този начин на действие – обикновено много краткото време за реакция и ниската степен на ефективност – малко от предложенията се вземаха предвид при окончателната редакция на документите, това е начин, по който обединеното мнение на бизнеса може да стигне до нормотворците. За повишаване на ефективността от тази дейност е необходимо много по-силно и по-координирано лобиране. Необходимо е засилването на позициите на БТПП и палатската система като цяло на регионално и национално ниво.

През годината Палатата участва активно със свои представители в различни консултативни съвети за икономическо развитие на общинско, областно и национално ниво. По този начин успяхме да представим и защитим позициите на регионалния бизнес, а на националните форуми - и на националния бизнес при планиране, координиране и мониторинг на различни програми и проекти за икономическо и регионално развитие:

- *Национален експертен съвет по устройство на територията и регионалната политика*
- *Национален съвет за насърчаване на заетостта*
- *Съвета за развитие на област Стара Загора с председателство на групата за стратегическо планиране към съвета.*
- *Областен съвет по енергийна ефективност.*
- *Областен съвет за сътрудничество.*
- *Регионален съвет по заетостта.*
- *Съвет по туризъм към община Стара Загора.*

2. Участие в социалния диалог

Палатата участва във всички регионални органи на общинско и областно ниво, изградени на трипартитен принцип, а чрез БТПП и националната система на палатите/камарите - и във всички такива национални организации. Палатата е конструктивен партньор на Общинската и Областна

администрации и синдикалните организации в региона при социалния диалог, защитавайки интересите на членовете си. Участваме активно в оформяне на предложения на Националната система на палатите и представянето им в Националния съвет по тристранно сътрудничество и другите национални съвети, а така също при обсъждане на проектозаконали, касаещи социалната сфера. И тук е ниска активността на членовете на Палатата при дискусиите и генерирането на мнения и предложения. Поради голямата важност на социалния диалог за развитието на бизнеса и особено при създаването на законите и подзаконовите актове, касаещи социалната сфера, за ефективна защита срещу налагането на популистки решения, трябва да се създаде една по-добре действаща система за отчитане и отстояване мненията и интересите на бизнеса.

Развитието на гражданското общество и евроинтеграционните процеси неминуемо ще издигат ролята на работодателските организации като колективен изразител на интересите на бизнеса. За да изпълняваме по-ефективно тази функция и да бъдем по-полезни за бизнеса, трябва да работим още по-активно и координирано, както в региона, така и в Националната система на палатите/камарите.

IV. СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ПАЛАТАТА С ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ

1. Сътрудничество с БТПП и другите регионални палати / камари

Националната системата от търговско-промишлени палати/камари в страната представлява развита мрежа от организации във всички областни центрове и в някои други градове. Тя притежава сериозен потенциал за активно и ефективно лобиране за интересите на деловите среди пред всички институции и на различни нива. Координационните функции на системата се изпълняват от Съвета на председателите на ТПП/К. Един от проблемите на системата са съществените различия в нивото на развитие на отделните регионални палати, което не винаги е свързано с икономическото състояние на региона. Съществуват относително добре работещи палати в области с лошо икономическо състояние и обратното. Естествено средното ниво е ниско, което съответства на развитието на националната ни икономика. Но въпреки това, по време на срещи и работата с европейски колеги, ние добиваме самочувствие, че можем да бъдем техни реални и равноправни партньори. За съжаление, не са много палатите в страната, които могат да се похвалят с такива контакти. Съществуват палати със силно редуцирана активност, което компрометира системата като цяло. БТПП също не притежава необходимите качества и активност на национален координатор. Въпреки че председателите на регионалните палати/камари са членове на Управителния съвет на БТПП, няма реална възможност те да влияят съществено върху политиката ѝ. На фона на възникналите още няколко работодателски организации, изключително активната роля на Стопанска камара на национално ниво и липса на закон за камарите, това крие опасност за бъдещето на системата. Издигане ролята и авторитета на отделните организации и институционалното укрепване на палатите като единна система при използване опита на аналогични структури в Европа, трябва да бъде основна задача на цялата система в бъдеще. Съвета на председателите на ТПП/К не можа да се превърне в действащ координационен орган и липсата на такъв е съществена причина за лошата работа на системата. Полезни са организиранияте срещи по линия на мрежата *Enterprise Europe Network*, но такива има само в шест от палатите. ТПП - Стара Загора, благодарение на постигнатите резултати и отвореността си за обмяна на положителен опит, се ползува с много добро име сред регионалните палати. Ние сме убедени, независимо от относително доброто ни състояние в момента, че само една добре работеща система от палати ще е в състояние да се наложи като структура, представляваща интересите на деловите среди. **Необходима е цялостна промяна на структурата и взаимоотношенията в Националната системата от търговско-промишлени палати/камари. Такъв дебат е в ход и нашата палата трябва да участва активно в него.** За съжаление икономическата криза може да катализира процесите на диференциация на палатите, като има риск някои от тях да бъдат сериозно застрашени. Трябва да използваме възможностите да участваме в общи мрежови проекти с европейско финансиране, което ще помогне за стабилизацията на системата.

2. Сътрудничество с други регионални и национални организации

С дейността си Палатата се наложи като естествен лидер, обединител и координатор на неправителствените организации в региона, както в икономическия, така и в социалния сектор. Добро е сътрудничество ни с **Агенцията за регионално икономическо развитие (АРИР)**, в която сме членове и участвуваме чрез представител в Управителния ѝ съвет. Проведените няколко съвместни мероприятия показаха перспективността на такова сътрудничество. Добрата съвместна работа все още не е дала резултат в съвместно участие в проекти, въпреки няколкото опита, но съществува реален потенциал в това отношение.

Клубът на работодателя е може би най-естествения партньор на Палата, където членуват голяма част от нашите членове. Поддържа много добра информационна комуникация и сме партнирали в няколко прояви, но има много по-голям потенциал за съвместни регионални проекти, особено на проекти с регионално значение.

С **Регионалната асоциация на общините "Тракия"** поддържахме също така добри отношения. Има потенциал, особено при новите условия, да работим съвместно за развитие на проекти с публично-частно партньорство.

Стопанска камара - Стара Загора, другата национално представена работодателска организация, се стреми да извършва аналогична дейност и да предлага аналогични услуги, въпреки, че на Старозагорска територия тя е далече от потенциала на Палатата (за разлика от съотношението в София). Независимо от конкуренцията, нашите отношения никога не са нарушавали рамките на добрия тон, а в редица случаи ефективно сме си сътрудничели при провеждане на регионални мероприятия.

Партньорски отношения поддържахме със **Съюза на учените – Стара Загора**, клуб **"Отворено общество"**, **Туристическо дружество "Сърнена гора"** както и с почти всички действащи неправителствени организации.

Активно работим с **Тракийския университет Стара Загора**. Особено ползотворно е сътрудничеството ни с **Аграрния факултет**, с който си сътрудничим в обучителни и научни национални, и международни проекти. Има предпоставки в бъдеще да разширим полето и ефективността на съвместните проекти.

От институциите в Стара Загора съвместната ни работа със **Старозагорски окръжен съд** в проекта по Търговска медиация, може да се посочи като много добър пример. Добро е институционалното партньорство на Палатата с регионалните звена на **Областна дирекция Полиция**, **РИОКОЗ** и **РИОСВ**.

Взаимодействието с **Областна администрация** през отчетния период се развиваше възходящо. Оценка за това е възлагането на представител на Палатата на председателството на групата за стратегическо планиране в Областния съвет за развитие. Палатата е канена на всички срещи с чуждестранни представители и делегации. Партньорството ни има реален израз в спечеления проект по ОП Регионално развитие. Въпреки ограничения ресурсен и властови потенциал на Областна администрация относно директното съдействие за развитието на бизнеса в региона, има още възможности за индиректно съдействие, които могат да бъдат използвани.

Въпреки добрите комуникации на информационно ниво със **Старозагорската общинска администрация** и участието на Палатата в множество общински съвети и форуми, не успяхме да развием ефективни форми на сътрудничество и да реализираме голяма част от потенциала за съвместни дейности и проекти в интерес на регионалния бизнес. Такова сътрудничество е изключително необходимо за разработване на успешни проекти за усвояване на европейските фондове. Затова Управителният съвет на Палатата трябва намери по-добре работещи механизми за взаимодействие с новата Старозагорска общинска администрация. Очакваме, че участието на председателя на Палатата в състава на Общинския съвет на Община Стара Загора ще помогне за реализиране на по-голяма част от възможностите.

Добри предпоставки за сътрудничество има с **общинските администрации на Казанлък, Раднево и Гълъбово**, с които имаме постигнати договорености за партньорство, а с **общините Мъглиж и Братя Даскалови** имаме реализирани съвместни проекти.

Партньорски отношения Палатата поддържа с **Търговската гимназия и Българо-германския образователен център**, с които имаме реални възможности за участие в съвместни проекти.

Специално беше отношението на Палатата към социалния сектор. Освен че подкрепяхме много от социалните мероприятия в региона, ние, като основни инициатори за учредяване на Фондация **“Обществен дарителски фонд – Стара Загора”**, съдействахме за нейното развитие като инструмент за мобилизиране на местен и привличане на външен ресурс за подкрепа на социални проекти. С активно участие на Палатата и много местни фирми, Фондът успя за да реализира или да финансира с подкрепата и на външни донори множество проекти в областта на образованието, социалното дело, детския сектор, културата и др. Фондът зае водещо място в мрежата на обществените фондации в България и се превърна в ефективен инструмент за реализиране на корпоративната социална отговорност на бизнеса от региона. Освен това Палатата подкрепя развитието на **сдружение “Технитари”** - единствената в България организация на ромски занаятчии. Ефективно и полезно е сътрудничеството със **сдружение “Самаряни”**. Подкрепяме също така социалните предприятия на сдружение **“Здраве и морал”** и АРИР. Много са подкрепените от Палатата инициативи и проекти на детски и младежки организации, като **Детски парламент** и **Младежки общински съвет**.

V. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

И през 2008 г. дейността на Палатата до голяма степен беше в центъра на вниманието на медиите. Това също допринесе за повишаване на нейната популярност и до повишаване на авторитета ѝ. Най-голяма роля за подобряване на медийния ни облик изигра **Издателският и медиен център** към Палатата (виж раздел I, т.4.5. Специализирани центрове към Палатата), който със своите разнообразни информационни инструменти, на практика се превърна в може би най-голямата бизнес ориентирана регионална информационна агенция в страната. Въпреки собствените информационни канали, Палатата поддържаше добри, в много случаи партньорски взаимоотношения, на практика с всички регионални медии, както и с кореспондентите на централните медии, които също отразяваха проявите ни. Периодично и по конкретни поводи давахме пресконференции, за да акцентираме върху определени теми. За подобряване на връзките ни с медиите допринесе и организираната от Палатата за четвърта поредна година, конкурс за най-добри публикации на икономическа тема. Освен това конкурсът активира позитивното и обективно представяне на дейността на местните фирми както в регионалните, така и в националните медии.

VI. ПАЛАТАТА – САМОУПРАВЛЯВАЩА СЕ И САМОФИНАНСИРАЩА СЕ СТРУКТУРА

През 2008 г. Палатата затвърди позициите си като самоуправляваща се и самофинансираща се структура, независима от политически, етнически и религиозни сили, развиваща дейността си в интерес на своите членове и съдействаща за подобряване на бизнес климата и международните връзки на региона.

1. Членове на Палатата

Основна дейност през отчетния период беше **работа с членовете на Палатата**. Членуването в Палатата е подчинено на принципите на доброволност, целесъобразност и необходимост. Кандидатът за членство се запознава с правата, произтичащи от това, с Устава на Палатата и Кодекса по етика. Всяка фирма, желаеща да стане пряк, или асоцииран член, подава заявление по образец, в която са отразени подробни данни за дейността ѝ. След утвърждаване на заявлението от председателя на Палатата, информацията се въвежда и обработва в базата данни на Палатата и фирмата се ползва от всичките права на съответния вид членство.

Основните права и преференции, произтичащи от членството в Палатата са:

1. Регулярно получаване на специализирана бизнес информация по електронна поща за предстоящи бизнес срещи, икономически форуми, изложения, организирани бизнес посещения, фирмени

обучения, семинари, презентации и др. събития, организирани от ТПП - Стара Загора и от други организации.

2. Безплатен достъп до бюлетина с оферти на ТПП – Стара Загора и бюлетина с програми и проекти на ТПП – Стара Загора.

3. Публикуване на информация за фирмата (предмет на дейност и контакти) в интернет страницата на ТПП - Стара Загора – Икономически портал на регион Стара Загора (www.chambersz.com).

4. Безплатно публикуване на едно бизнес предложение (оферта) за България и едно бизнес предложение по линия на мрежата *Enterprise Europe Network* за чужбина.

5. Включване в изданието Икономически годишник на ТПП с адресна информация и основна дейност на фирмата.

6. Участие в кръгли маси и дискусии по въпроси, свързани с икономическото състояние на региона и страната и право на предложения за законодателна инициатива.

7. Получаване на референция за фирмата на български или английски език за представяне при участие в търгове в страната и чужбина.

8. Преференциални цени при консултации в областта на: фирменото управление и мениджмънт; източници на финансиране; митнически, данъчни, счетоводни, юридически въпроси; качеството, стандартизация и сертификация, маркиране на продуктите, ISO; получаване на фирмени префикси за код по GS1 (баркод), електронна търговия, електронен подпис.

9. Преференциални цени при участие в мероприятия и събития, организирани от ТПП – Стара Загора.

10. Преференциални цени при публикуване на годишни финансови отчети.

11. Преференциални цени при заверка на документи в ТПП – Стара Загора.

12. Безплатно ползване на библиотеката на ТПП - Стара Загора и др..

Сравнителен анализ на членовете на Палатата

Броят на членовете на Палатата към 30.12.2007 и 30.12.2008 г., общо, преки асоциирани членове е показано на таблицата:

Година	Общ брой членове	Преки членове	Асоциирани членове
2007	1230	214	1026
2008	1305	238	1067
2008/2007 %	106,1	111,2	104,0

Разпределение на членовете на Палатата според юридическата им форма, към 30.04.2006 г. в % е показано в таблицата:

Юридическа форма	Преки членове	Асоциирани членове
Еднолични търговци	27	592
ООД	76	227
ЕООД	44	89
Акционерни дружества	48	52
Други	9	54

Разпределение на преките членове на Палатата по отрасли на дейност към 30.04.2006 е показано на таблицата:

Отрасъл на дейност	брой преките членове	% от преките членове
Промисленост	113	55
Търговия	61	30
Услуги	30	15

Разпределение на преките членове на Палатата по брой на работещите в тях към 30.04.2006 е показано на таблицата:

Отрасъл на дейност	брой преките членове	% от преките членове
Под 50	128	63
От 50 до 100	32	16
Над 100	44	21

За информация, комуникация и обратна връзка с членовете, Палатата разви широка и потребителски ориентирана информационна мрежа, която постоянно се разнообразява и усъвършенства. Тя включва:

- *Индивидуални писма по електронната поща* - средно 2 пъти в седмицата с информация, съдържаща предстоящи бизнессъбития или информация касаещи бизнеса.
- *Информационен бизнес бюлетин* - Бюлетинът е добре структуриран, уеб- базиран и препраща към интернет ресурсите на палатата, достъпни само за фирми членове, където се влиза с индивидуално потребителско име и парола.
- *Индивидуално информиране по телефона* - често при наличие на интересно събитие се използва този начин за индивидуален контакт, независимо, че информацията е изпратена по електронна поща.
- *Анкетни* - няколко пъти в годината се предприемат проучвания на интересите на фирмите членове в различни области. Проучванията се предприемат с всички комуникационни средства – електронна поща, телефонно интервю, или среща. Тук е мястото да призовем фирмите за по-голяма активност. Обратната връзка, която ни дават за своите потребности от услуги, степен удовлетвореност от нашата работа или становища по нормативна уредба, касаеща тяхната дейност са от изключително важно значение за Палатата за развитие на клиентски ориентирани дейности както и за подобряване на нормативната база.
- *Интернет сайта на Палатата*, който се поддържа на Икономическия портал на регион Стара Загора, е активно средство за електронна комуникация. Там има закрити ресурси, достъпни само за фирми членове. Освен информационния бизнес бюлетин, закритите ресурси съдържат бюлетин “Програми и проекти”, бюлетин “Бизнес оферти” и друга полезна информация.
- Всички други информационни ресурси на палатата – *Икономически годишник на Старозагорския регион*, *ТВ – предаване “Инициатива”*, както и *кореспондентските ни материали в регионални и централни печатни и електронни медии* се ползват предимно за членовете на Палата.

Броя на членовете към 31.12.2008 г. спрямо края на 2007 г. се е увеличил с 24 или с 11,2%. С разработване и изпълнение на Програма за развитие на членството, включващо засилване на индивидуалния подход за работа с членовете, подобряване на качеството на услугите и с разработване на нови услуги, особено чрез специализираните центрове, както и предлагането на пакетни услуги, се забелязва трайна тенденция за увеличаване на броя на членовете. Въпреки че увеличаването на членския състав на Палатата не е самоцел, а основна цел е удовлетвореността на членовете, количественият показател е важен фактор за представителността на организацията и в бъдеще ще се търсят активни форми на неговото увеличаване. Като перспективна насока за ефективна работа на Палатата са колективните членства на организирани структури и преди всичко браншови съюзи и асоциации. За мотивиране на тази форма на членство е разработена програма за установяване на по-тесни контакти със съществуващите регионални звена на националните браншови съюзи или за инициране на създаването на нови.

Въпреки, че Палатата предлага услуги на много фирми, организации и лица извън членовете и, все повече фирми оценяват предимството и многостранните ползи от членството в Старозагорската търговско-промишлена палата и очакваме в бъдеще увеличение на членския състав на Палатата.

2. Управителен и Контролен съвет

През 2007 г. Управителния съвет (УС) е заседавал в съответствие с изискванията на Устава на Палатата. Проведени са 4 заседания на УС, а разглежданите въпроси и взетите решения са в изпълнение на целите и задачите на организацията. Заседанията са редовни, проведени са с кворум и на тях са присъствували над 80% от членовете на Съвета. За по-голяма прозрачност на действията, на заседанията на УС винаги са били канени членовете на Контролния съвет, като в повечето случаи те са присъствували изцяло или са имали свои представители. За по-голяма оперативност, на всички заседания на УС са присъствували Главният секретар на Палатата, а при обсъждане на конкретни въпроси и членове от екипа на Палатата или външни експерти. На две от заседанията са присъствували чуждестранни гости.

Общо на заседанията УС са разгледал 16 въпроса и са приети 19 решения, които са изпълнени в по-голямата си част. Редовно е отчитано текущото състояние на Палатата, изпълнението на задачите от УС задачи и са приемани отчети по конкретни по-мощабни прояви на Палатата.

Председател на Палатата изтеклата година беше **Олег Стоилов**. Неговата активност, опит и авторитет допринесоха за стабилизиране на организацията и за повишаване на имиджа ѝ в страната и зад граница. Това изиграха важна роля за стабилизирането и развитието на Палатата.

Активно в работата на УС участваха и другите му членове, **Йовчо Йорданов, Пламен Русев, Младен Стоянов, Светла Апостолова, Александър Палешутски и Красимира Соколова**, които със своите познания, опит и авторитет допринесоха съществено за цялостната успешна работа на Палатата през периода. Освен това те участваха и при осъществяването на много от проявите на Палатата.

Смъртта на **Богдана Джонова** е голяма загуба за организацията ни. Лишихме се от един незаменен член на Управителния съвет. Нейният професионализъм, критично и коректно отношение винаги ще ни липсват.

Контролният съвет на Палатата, в състав **Георги Сяров** -председател и членове **Красимира Чахова и Енчо Баръмов** изпълняваха не само задълженията си на контролен орган, а лобираха за Палатата и често съдействаха за осъществяване на нейни прояви.

3. Оперативен екип на Палатата

Към момента оперативния екип на Палатата се състои от 15 човека.

Главният секретар на Палатата - **Красимира Соколова**, освен като член на УС, координираше международните и вътрешните дейности на палатата, ръководеше участието на Палатата в мрежата *Enterprise Europe Network* и Центъра по качество, освен това участвуваше активно при организиране и изпълнение на всички прояви на Палатата и поддържаше жива връзка с членовете на организацията. На нея в най-голяма степен се дължи успешното участие на Палатата в международни проекти. За цялостната си дейност заслужава много добра оценка.

Ръководителите на направления "Информационно обслужване" - **Мариела Колева**; "Връзки с обществеността" и Издателски и медиен център – **Илко Груев**; "Програми и проекти" и Обучителен център – **Христослава Георгиева**; "Икономически анализи", Център за енергийна ефективност и Център за търговска медиация – **Димитър Атанасов**, главния счетоводител **Станимира Меразчиева**, системният администратор **Божидар Ройдев**, заедно с всички останали членове на екипа, работиха всеотдайно в своите области и допринесоха за постигнатите резултати на Палатата. **Добрият екип от висококвалифицирани, опитни и мотивирани специалисти е най-големия актив и капитал на Палатата.**

Естествено, при динамичната дейност на Палатата, се допуснаха пропуски и слабости, голяма част от които се анализираха и отстраняваха своевременно. В перспектива, основен критерий за извършваните дейности и предлаганите услуги трябва да бъде европейското качество в съответствие с **клиентноориентирана политика**. Посредством мрежата *Enterprise Europe Network* и установените международни контакти ние имаме възможност за реална съпоставка на дейността ни с дейността на редица аналогични европейски структури. За усъвършенстване на структурата и повишаване на ефективността от дейността на Палатата ще допринесе въвеждането на система за управление на качеството, в съответствие със стандарта ISO 9000, която е в процес на разработване.

4. Материално-техническа обезпеченост

През годината Палатата успя да доразвие материално-техническата си база, която да обезпечи със съвременни технически и програмни средства всички насоки на разностранната си дейност. Освен добрата компютърно-информационна система, според специалисти най-добрата сред регионалните палати, ние разполагаме с всички необходими условия за нормално провеждане на дейността: професионална размножителна техника, оборудване за семинари и презентации и друго офис-оборудване. Имаме и добра фото- и видеотехника. Естествено, за да бъдем в крак с изискванията на времето, трябва постоянно да модернизирате и обновяваме техническия си парк. Това ще бъде заложено в годишните инвестиционни програми и по възможност ще се търсят финансираня от европейски и други международни програми. За обезпечаване на по-добри работни условия трябва да се мисли в бъдеще и за разширяване на работните помещения на Палатата.

5. Финансово-икономическо състояние

Финансово-икономическото състояние на Палатата към момента отчитаме като стабилно и обезпечавашо нормалното и функциониране. Обобщена информация за финансовото състояние за 2008 г. е показано в **Приложение 2**. Структурата на приходите в проценти през за годината е показана на таблицата:

Година	2007	2008
Постъпления от чл. внос	7,6	6,1
Постъпления от услуги и дейности	42,1	52,9
Международни проекти и договори	50,3	41,0

За подобряване на финансовото състояние на Палатата и осигуряване на финансова устойчивост трябва да се разработят мерки в следните направления:

1. Повишаване на приходите от членски внос, чрез разработване на Програма за привличане на членове и диференцирана система от нива на членския внос в зависимост от предоставяне на различни пакети безплатни и преференциални услуги.
2. На база на натрупания опит и специализация да се засили участието в програми и разработване на ефективни проекти. Да се прави предварителен задълбочен анализ за икономическата ефективност на проектите (понякога високо бюджетни проекти са неефективни, особено когато имат голям процент собствено участие).
3. Повишаване на приходите от услуги чрез използване на създадената специализация и разширяване на териториалния обхват.

Общо за финансовото състояние на Палатата:

Силни страни:

- финансовите приходи на Палатата осигуряват развитието на нейната дейност, разширяване и повишаване на качеството на услугите;
- широка листа от услуги и специализация в определени направления позволяваща да се реагира гъвкаво и адаптивно на динамичната конюнктура в сектора;
- има потенциал за бързо усвояване на нови бизнес услуги;
- натрупаният опит в разработването и администрирането на различни международни и проекти;
- развита мрежа от национални и външни партньори;
- много добра информационна система за популяризиране на дейността на Палатата.

Слаби страни:

- недостатъчно добра (понякога и отсъствие) на координация в рамките на Националната система от палати/камари за съвместни дейности, мултиплициране на дейности и взаимно представителство;

- силна зависимост от проектно финансиране;
- недостатъчно ефективно се използват възможностите за извършване на съвместна дейност с други организации;
- липса на ефективни механизми за финансиране на европейските проекти до възстановяване на разходите след тяхното изпълнение.

Възможности:

- участието на Палатата в механизмите на усвояване на европейските фондове;
- разширяване на възможностите за кандидатстване по европейски и други международни проекти.
- развитие на нови, нетрадиционни дейности, съобразени с изискванията на Закона и целите на Палатата.

Заплахи:

- обективно намаляване и в перспектива отпадане на някои традиционни дейности, във връзка с тенденциите в икономическото развитие на България (визови услуги, сертификати и др.);
- ограничаване на зоната на действие на палатите/камарите чрез законово регламентиране на дейността на браншовите и работодателските организации.
- икономическата криза.

В заключение, отчитайки дейността на Търговско-промишлена палата – Стара Загора през 2008 г., определено може да се каже, че тя се е ръководила от Насоки за дейността на Палатата, приета на Общо събрание на членовете през 2006 г. и голяма част от поставените цели за годината са изпълнени. Създадени са предпоставки за бъдещо устойчиво развитие на организацията. Опирайки се на натрупания опит на Палатата, на престижа и възможностите на световната мрежа на Търговско-промишлените палати, компетентността и професионализма на членовете на екипа, можем да бъдем уверени, че Търговско-промишлена палата – Стара Загора ще завоюва още по-влиятелни позиции в обществено икономическия живот, за да работи пълноценно за успеха на фирмите – свои членове, особено в условията на икономическата криза, както и за подобряване на бизнес климата а от там и за просперитета на Старозагорския регион.

**Олег Стоилов,
Председател на Управителния Съвет**

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1

Участие на Палатата в програми и проекти през 2008 г.

ПРОЕКТ	ПРОГРАМА	КРАТКО ОПИСАНИЕ	ПЕРИОД
Enterprise Europe Network (EEN)- Европейски информационен и иновационен център (ЕИИЦ)	Програма на ГД Предприятия и индустрия на Европейската комисия за конкурентоспособност и иновации - Competitiveness and Innovation Program (CIP)	Предоставяне на интегрирани информационни, консултантски и иновационни услуги на малки и среди предприятия, съдействие за намиране на бизнес партньори.	януари 2008– декември 2010
Change – палати, подпомагащи интелигентното използване на енергията	Програма Интелигентна енергия за Европа на Европейската комисия	Създаване на мрежа от 60 търговско-промишлени палати в 12 страни членки на ЕС с компетентност в областта на енергийната ефективност. Популяризиране на интелигентното използване на енергията сред МСП чрез информационни семинари и публикации; проучване на МСП за състоянието им по отношение на използване на енергията и за предприемане на мерки в насока ефективизиране; извършване на предварителен енергиен одит. Партньорски проект с водеща организация Европалати – Брюксел.	Септември 2008 – септември 2010
Европейски екомостове	ГД Околна среда на ЕК Програма Развитие на капацитета на НПО с екологична насоченост чрез трансфер на практики от НПО, локализирани в страните членки на ЕС25	Обмен на опит с френски с екологични организации. Изработени методически ръководства за стратегическо планиране и за целенасочена работа с целеви групи - власти, бизнес и доброволци за решаване на екологични проблеми.	януари – декември 2008
Насърчаване на предприемачеството сред безработните лица от Старозагорски регион	ФАР „Развитие на човешките ресурси и насърчаване на заетостта” – първа фаза	Обучение на 30 безработни лица по предприемачество. Издаване на „Практическо ръководство за начинаещи предприемачи”, състоящо се от 8 тематично обособени части.	Юни 2007 – Май 2008
Деинституционализация на услугите за деца	МТСП	Водеща организация е Фондация АРК – България. ТПП е партньор. Мониторинг на кампанията за набиране на приемни родители в гр. Стара Загора, осъществена от Сдружение „Самаряни”	Март 2008 – Април 2008
Стани предприемач	Програма „Леонардо Да Винчи”	Водеща организация е Сдружение „ЕВРО-тренинг”. ТПП е партньор. Обучение по предприемачество на 30 безработни лица и хора с ментални увреждания, желаещи да стартират собствен бизнес. Медийно отразяване на проекта в ТВ предаване „Инициатива”, в „7 дни Стара Загора” и Икономически портал на регион Стара Загора.	Април 2008 – Май 2008

Бизнес развитие	„Енел Оперейшънс България” АД	Водеща организация е ТПП – Ст. Загора. Мониторинг на изпълнението на 15 Договори за безвъзмездна помощ.	Август 2007 – Юли 2008
Създаване на заетост и развитие на човешките ресурси в Динел ООД, Стара Загора	ФАР „Развитие на човешките ресурси и насърчаване на заетостта” – втора фаза	Водеща организация е Динел ООД. ТПП – Ст. Загора е партньор. Изработване на уеб сайт на фирмата.	Юни 2008 – Май 2009
Създаване на работни места и повишаване на професионалната квалификация в „Адакс” ЕООД	ФАР „Развитие на човешките ресурси и насърчаване на заетостта” – втора фаза	Водеща организация е „Адакс” ЕООД. ТПП– Ст. Загора е партньор. Организиране на информационна кампания и визуализация на проектните дейности.	Юни 2008 – Май 2009

Отчет за приходите и разходите за 2008 г. и бюджет за 2009 г.

Година		2007 (отчет)	2008 (бюджет)	2008 (отчет)	2009 (бюджет)
ПРИХОДИ					
1.	Постъпления от чл. внос и вписване в търговския регистър	35	38	31	35
2.	Постъпления от услуги, в т.ч.:	147	179	220	175
2.1.	Издаване на документи /покани, сертификати и др./	16	14	22	15
2.2.	Организиране на семинари, мониторинг	32	40	75	50
2.3.	Продажба на документи и икономическа литература, стоки	23	25	9	10
2.4.	Рекламна дейност	28	40	44	45
2.5.	Други услуги	48	60	70	55
3.	Международни програми и договори	233	250	207	220
4.	Други приходи и ресурси	48	50	47	40
ВСИЧКО ПРИХОДИ		463	517	505	470
РАЗХОДИ					
1.	Средства за работна заплата	119	135	192	180
2.	Административно стопански разходи, в т.ч.:	228	228	152	145
2.1.	Канцеларски разходи и материали	35	38	41	35
2.2.	Външни услуги (вкл. за партньорски организации по проекти)	193	190	111	110
3.	Амортизационни отчисления	14	25	16	18
4.	Други разходи, в т.ч.:	90	118	131	118
4.1.	Командировки и бизнессрещи	25	32	63	55
4.2.	Отчисления за БТПП	3	4	3	3
4.3.	Други	62	82	65	60
ВСИЧКО РАЗХОДИ		451	506	491	461
РЕЗУЛТАТ		12	11	14	9